

על מס ירושה, הפער בין הצהרות למעשים – ו"מרלן" של זהר ארגוב

בלוג

מרלן אנגלהורן היא מה שקרוי "פעילה חברתית". יש לה את כל החבילה: משקפיים עגולים במסגרת מתכת דקיקה, סטטוס של סטודנטית נצחית לספרות ורזומה תעסוקתי דליל להחשד.

תהילתה של אנגלהורן יצאה על פעילותה הקולנית למען הטלת מיסי ירושה באוסטריה. האינטרנטים, כנהוג אצל "פעילים חברתיים" שכאלה, מלאים בתמונותיה: פעם אוחזת בשלט "מסו את העשירים" (בדאבוס); פעם מניפה כרזה "במס נשים מבטחנו" (שוב, בדאבוס); ופעם מעבירה מצגת שכותרתה "מסו אותי עכשיו!" (בליכטנשטיין, למען הגיוון).

הון שמקורו בירושה, כך מטיפה החברה אנגלהורן, אינו לגיטימי. הוא פסול מוסרית ומעוות חברתית. הוא מעניק כוח לזוכים שרירותיים ב"לוטו משפחתי". זהו כשל שאין לתקנו אלא על דרך המיסוי.

והנה רצה הגורל הטוב, ומרלן שלנו זכתה באחרונה בעיזבון שמנמן. ולא עיזבון סתם שמנמן, כי אם כזה שמקורו במייסדיה של חברת הכימיקלים הגרמנית BASF (שבימים העליזים של הרייך-בן-אלף-השנים, אגב, לא הפגינה סטנדרטים מוסריים נעלים במיוחד).

על דרכה של אנגלהורן נקרתה אפוא הזמנות פז להראות לצאן מרעיתה איך עושים זאת נכון: חושפים את היקף העיזבון, משלמים את המס הראוי לקופת המדינה ומיטהרים מהכוח המשחית שמקורו בכספי דמים (במקרה שלה, מילולית ממש).

ובכן, לא לא.

יש גבול לכל תעלול.

מרלן אולי לא הצליחה להשלים את התואר הראשון בספרות גרמנית, אבל טיפשה היא לא. זה עניין אחד לפטפט את עצמך לדעת על מיסוי עיזבון, ועניין אחר בתכלית הוא להיפרד מהעיזבון הענק שנפל בחלקך.

וכך, היקף העיזבון אותו ירשה מרלן נותר לוטה בערפל; לאוצר המדינה מרלן לא העבירה פרוטה; ואפילו מהכוח הנלווה לעיזבון גדול מרלן לא הסתלקה: אדרבה, היא עשתה בו שימוש (מיוח"צן עד זרא) לקידומו של מיזם פילנתרופיה יומרני בשם "המועצה הטובה לחלוקה מחדש", אותו השיקה בעצמה.

כל זה לא מפריע לאנגלהורן להמשיך ולשווק את עצמה כז'אן דארק של מס הירושה.

בראיון ל"גארדיאן" הבריטי היא פרסה את תוכניותיה לחיים הפשוטים הצפויים לה בקרוב, לכשתיפרד מעיזבון סבתה המנוחה: למצוא עבודה (בגיל 32!), להתחיל לשלם מס על הכנסותיה (הו!) ואגב כך "לתת דחיפה למי שאני, כאדם של

המאה ה-21" (תהא משמעות הממבו-ג'מבו הזו אשר תהא).

בינתיים, עם זאת, היא שומרת לעצמה "כרית ביטחון" עד שהיא "תסתגל לחיי העבודה" (היקפה של "הכרית" לא דווח, ויש יסוד לחשד שמדובר בדבר מה הדומה יותר לטרמפולינה).

הסיפור של הקומרדיית אנגלהורן מספק המחשה יפה לפער בין הצהרות תמיכה במיסוי עיזבונות ובין החיים עצמם. כפי שהסבירה הצעת החוק לביטול מס העיזבון בישראל עוד בשנת 1981, "בנטל המס נושאים בעיקר יורשים של עזבונות קטנים, בעוד שבעלי נכסים שווים גדול מתחמקים מתשלום המס".

כתב על זה יפה עוזי חיטמן לזהר ארגוב, בהקשרים מעט שונים אך רלבנטיים למדי לענייננו: "אמרו לי חברים עזוב מרלן לא בשבילך / וכמה שתרוץ היא תמיד תברח לך".

אנשי קשר

אהוד כצלסון
שותף